

Megjelent: KAPU 2012.11-12, 2012. december, 114-115.old.

Grandpierre Atila:

Egy-Háromság

Az ősi magyar gondolkodás titkai – 1. rész

Összehasonlító magyar-angol nyelvi logika

EGY! A magyarban egy a szó töve az ÉG, EGÉSZ, IGAZ, EGYHÁZ szavak tövével. Az ÉG, éppen mert mindent kitölt, s ahogy szemünk járja, mégis ugyanaz az egységes egész, maga a teljesség, maga a hatalmas, mindent magába foglaló EGÉSZ. Az ÉG az IGAZSÁG, mert egyedül az ÉG, az EGÉSZ a valóság, a csillagvilág a Földdel egyetemben. Ezzel szemben az angolban ezeknek az egy gondolatkörhöz tartozó szavaknak az alakja eltérő: ONE, SKY, WHOLE, TRUE, CHURCH. Az összehasonlítás mutatja, hogy a logikailag összetartozó tartalomhoz a magyarban összetartozó forma tartozik, nem így az angolban. A magyar gondolat és a hozzátartozó magyar nyelvalak tehát minden bizonnyal sokkal ősi, mint az angol. Vessük össze most a fenti magyar szócsalád szavait a szanszkrit-tal: EGY - ÉKÁ(SZ); ÉG - AAKAASHA; EGÉSZ - AKHILAM (e három szó esetében a szanszkrit nyelv logikája hasonló a magyaréhoz); IGAZ - BHAAVA, RITA; EGYHÁZ - KRAISTAVADEVALAYA, SAMGHA (ezen szavak esetében az eltérés jelentős). A magyar nyelv esetében tehát az összetartozó tartalomhoz, legalábbis ezen szavak esetében, szorosabban kapcsolódik a hasonlóan összetartozó forma, mint a szanszkrit nyelv esetében. Az EGY eszméje, úgy tűnik, a magyar nyelvben különösen mélyen gyökerezik, ahogy sok egyéb jel is mutatja, minden bizonnyal mélyebben, mint az indoeurópai kultúrában. Figyelemre méltó továbbá, amit a Czuczor-Fogarasi szótár megemlít: a hellénben az „egész”= „ügiész”. De menjünk tovább.

Az EGY-ház nyelvünk tanúsága szerint az Ég Háza (volt a magyar ősvallásban). Az Egész Háza. Az Igazság Háza. A magyar vallás minden bizonnyal sokkal ősi, mint az angolszász, és mint az indo-európai.

LÉG. Ha nyelvünk logikáját helyesen követjük, akkor „lég” (levegő) szavunk a LE és az ÉG szavak összevonásával keletkezett: Le(-jövő) ÉG, mármint ide le, a magasból, ahol vagyunk, ahol az EG-et beszívjuk. S ha a fenn csodafényekben égő EG-et beszívjuk, benn ÉG tovább a levegő (a levegőég, a lebegő ÉG), így lesz belőle L(enti)ÉG. S ha valóban ilyen gondolatok nyomán született LÉG

szavunk, a modern tudomány igazolja a magyar nyelvben foglalt ősi logikát: a levegő a szervezetben átadja oxigéntartalmát, s ez azt jelenti, hogy a levegő a szervezetben ég, égési folyamatokat indít be.

HÁROM. A magyar „három” szó mindmáig észre nem vett, de annál inkább figyelemre méltó kapcsolatot mutat a „harmónia” (összhang) világszóval. A „három” maga a teljesség, az egység, az összhang, az egésznek megfelelés. Három szavunkban már benne van az egység. Három a magyar igazság, mert a három a teljesség. A három mágikus szám. Ahogy O. Nagy Gábor írja „Magyar szólások és közmondások” című könyvében (1966, 270. o.): „Három a magyar igazság. Három az Isten igazsága. Három a szent szám, azaz úgy teljes valami, ha eléri a hármat, vagy ha háromszor teszik.” „Három” szavunk mágikus titkokat őriz. „Hár” töve a „kör” lágyabb alakja, „om” képzője az ősi Eurázsia műveltségében őrződött meg – így Indiában az „OM” szent szóban, melynek eredeti jelentése: teljesség, visszatérés a teljességhez. „O” hangunk már alakja miatt is a KÖR-re, a NAP-ra, a teljességre utal. „M” hangunk pedig magára a Mindenségre, vagyis ismét az EGY-re utal. A HÁROM fogalmának jelentkezésével tehát nemcsak a KETTŐ (a kötés, kötődés) felé megnyíló EGY teljesedett ki önmagába záruló körré, hanem egyben vissza is tért az EGY a Mindenséghez. Magától működő, öntevékeny erők alkotnak itt, vagyis a Természet mágikus erői, s ezért a „három” szóban a Természet logikáját, vagyis az isteni logikát őrzi a magyar nyelv.

A hivatalos álláspont EGY szavunk eredetéről

Nézzük ennek fényében, mit ír a Magyar Nyelv Történeti-Etimológiai Szótára (1984, rövidítve: TESZ) „egy” szavunk eredetéről? „Vitatott eredetű.” Mit jelent ez a gyakorlatban? Általában, hogy magyar eredetű! Hiszen 1984-ben Magyarország nem volt független ország, és az akkori nyelvtudósok elsősorban az idegen érdekeket szolgálták. A TESZ ennek jegyében finnugor származtatásokra tesz kísérletet, az „egyik” mutató névmásból, illetve az „egyikük” személyi birtokos ragból igyekszik „egy” szavunkat származtatni. Ha így lenne, akkor miért neveztük volna el éppen mutató névmásról, vagy személyi birtokos ragra egyházunkat? Be kell lássuk, ez képtelenség. És ha nem akarunk struccként elzárkózni a tények szélesebb körű összefüggései elől, akkor nézzük meg a Czuczor-Fogarasi féle szótárt, ami 1862-ben jelent meg. Ebben az áll, hogy „egy” szavunk rokonai: a héber „echad”, a káldeus „ec, echad” a perzsa „ék”, a szanszkrit „éka”, lengyel s más szláv „jeden”, s a magyar ék v. hegy (valaminek a csúcsa, hegye). Közelítünk az ősvallás

fogalomköréhez, hiszen a hegyek csúcsán tartották a magyar ősvallás tudósai-papjai, a mágusok az éggel egygyéválás ünnepeit. A hegyek csúcsa kitüntetett szerepet játszott természet-vallásunkban, éppen mert a hegycsúcsok valósággal az égbe fúródnak. A TESZ szerint első előfordulásaiban az „egy”-et „ig, igg, ég”-ként is írtuk. Igen! Az EGY az ég! Az EGY szavunk az EGY-ház szavunkban az ÉG-HÁZ-at jelenti! Mert az ÉG a Világ-EGY-etem! A világ EGY! Az Isten= EGY! Az ÉG az EGY-től kapta nevét! Amikor felnézünk az égre, az EGY-et látjuk! A Végtelen EGY-et! Az EGY-től, ettől a végső, legmagasabb, legfőlemelőbb egységtől ered az egészség, az igazság.

Természeti-történelmi összefüggések

Vegyük most fontolóra a természeti-történelmi összefüggéseket. A magyar nyelv ősi szavainak kialakulásakor a gondolat már minden bizonnyal jelen volt a szavak megalkotása előtt. A szavak különálló formái még nem tagolták annyira szét felfogásunkban a világot, ahogy a mai ember esetében, aki már a szavak „szemüvegén át”, a szavak fogalmi kereteinek megfelelően látja s fogja fel a világot. A szavak megalkotását megelőzően az ősi ember még egységesebben fogta fel a világot, tehát jobb féltekéje, azaz az intuíció központja jóval nagyobb hangsúlyt kapott, mint a „racionális”, számító, részleteket előtérbe helyező agy, amelyről ma úgy tudjuk, hogy a bal féltekében összpontosul.

Az ősi ember az EGY világában élte életét. Körbevette az egész látómezőt egybefoglaló égbolt, az EGY. Ez az EGY nem valami elvont eszmeként volt jelen életében, nem vált külön a tapasztalható valóságtól, az ÉG tapasztalható egységétől, mint a mai társadalomban, mert ezzel az EGY-gyel együtt lélegzett, belélegezte az EGY-et, az eget, és benne az EGY égő éltető erőként elevenedett meg. A lélegző ősi ember az EGY éltető erejétől élt, az ÉG beáramlott a szervezetbe és élettevékenységgé vált. Az ősi ember tapasztalta, hogy az EGY él, mert amikor beszívta magába az EGY-et, amikor belélegezte az eget, lejött hozzá az ÉG, áldásos, életadó, éltető erőként. A l-ejövő él-et, a „lél” az EGY-ből, az ÉG-ből jött le, vagyis lél-eg-ként ereszkedett a szervezetbe s nyújtózott ki belső vérkeringésünkben, ereink hálózatában. A LÉLEK eredete szerint égi természetű, égi eredetű, maga az ég fakad belső életté szervezetünkben.

AZ EGY tehát lélegzésünk tapasztalatán át élettevékenységünk indítójaként és fenntartójaként mutatkozik meg. A lélek, a test mozgatója, az EGY, a Nagy Egész, a Világ-EGY, a Világ-EGY-ATO-M, a Világegyetem életerejének helyi, szervezetünkhöz kötődő megnyilvánulása.

Dr. Balla Zoltán „A szemléletes gondolkozás logikája” című kitűnő könyvében, amely 1946-ban jelent meg, a nyelvi gondolkodás alapvető jelentést hordozó elemének nem a szavakat, hanem a beszédhangokat tekinti. A „t” hang jelentésében a hangadó felületek egybeesése, határok egybevágó érintkezése és egymáshoz képesti elmozdulása fejeződik ki: tapintás, tapasztalat, tárgyi határok érintkező felülete. A „t” hang jelentésében kapcsolódás, folytonossá válás, határok találkozása, érintkezése, tapadása, érzékelése fejeződik ki. Test szavunkat mindkét oldalról „t” hang határolja, tehát test szavunk maga a megtestesült határ, hiszen a szervezetünket határoló felület adja meg testünk alakját. Ha e két határ-hangot leválasztjuk test szavunkról, ott találjuk középen az „es” ősi szót, amely egyrészt az „isa”, „ős”, másrészt az „es”, „eső” szavakkal hozható kapcsolatba. S ha a test szó közepe az „es”, akkor nyilván felülről eső testről van szó, tehát égi eredetű, tehát az EGY-ből eredő testről. Ha pedig az ősi „es” szavunkat az „esha, isa” szavak ősjelentésével, azaz Istennel rokonítjuk, akkor a testbe zárt egység úgyszintén égi, isteni eredetű. A test mindkét gondolatmenet szerint (s talán őseink nyelvének logikája szerint is) égi eredetű, körbehatárolt egység.

Testünket nemcsak a lélek, hanem az értelem is képes irányítani. Valójában nincs is más, ami változást okozhatna, csak ez a három tényező: test, lélek és értelem. Egy folyamatnak vagy testi, vagy lelki, vagy értelmi oka lehet. Testi, fizikai oka van például egy kő leesésének. Lelki, érzelmi oka van életünk fenntartásának, minden élettevékenységünknek, érzelmi életünknek. Szellemi, értelmi oka van tudatosan hozott döntéseinknek. Háromfajta ok létezik az világon: testi, lelki és szellemi. De mivel a világ egy, és a Világegyetemen kívül nincs semmi, mert minden, ami létezik, él, a Világegyetemhez tartozik, ezért változásainak oka önmagában rejlik, tehát ez a háromfajta ok végső soron összhangban áll egymással, mert egyetlen egységes egészet mozgat, éltet: a világot. Ez az összhang jelzi a világ ok-okozati összefüggéseiben megnyilvánuló alapvető Egyhármasságot.

Az írásban megnyilvánuló ősi magyar logika

Vajon mi lehet az oka, hogy a magyar nyelvben az Egyház szót az EGY-ből képezzük? Vegyük észre, hogy a magyar rovásírásban a GY jele egyenlő szárú kettős kereszt, ami pedig egyik legközpontibb nemzeti jelképünk (lásd pl. 1848-as nemzeti címerünkben is, lásd az 1. ábrán)! Gondoljuk meg, hogyan lehet az EGY jelképe egy három vonalból alkotott jel? A római számoknál az '1' jele: |, vagyis egyetlen vonal. Természetes, hogy az 1-et egy jellel ábrázoljuk. Mégis, a magyar rovásírásban nem egy, hanem három jellel ábrázoljuk az 1-et, jele két egyenlő hosszúságú vízszintes, és egy függőleges vonal: ≠! Világos, hogy amikor a „három” jelent „egy”-et, akkor valamilyen egységről van szó, egy

hármasság egységéről: egy-háromságról. E következtetésünk pedig a magyar ősvallás felé vezet, mégpedig az „egy” ősi „szent” jelentését megelőző és megalapozó felfogás felé, hiszen az ősi magyar egy-háromság a keresztény szentháromság eredeti forrása. A magyar egy-háromság jónéhány ősvallásban is központban áll, az indiai „három gúná”-ban (sattva, rajas, tamas; anyag, élet, szellem) éppúgy, mint a kínai „három kincs” (jing, chi és shen; anyag, életerő, szellem)-ben.

„A hármas szám a keleti eredetű vallásokban rendre szentként tisztelt. Az istenség mindig egyfajta hármasság, vagy az egymásra következő megnyilvánulásai alkotnak hármasságokat” – írja Doane „Byble Myths” című könyvének 369. lapján. A kínaiak szent könyveiben áll: „Mindennek forrása és gyökere az Egy. Ez az önmagában létező egység szükségképpen hozta létre a kettősséget. Az első és a második, egyesülve, létrehozta a harmadikat. Ez a három hozott létre mindent.” „A három tiszta, értékes és tisztelnivaló Fo egy személy, de három alakja van.” Kína ősi császárai ünnepélyes áldozatot mutattak be, minden harmadik évben, „Annak aki Egy és Három”. Az ősi Egyiptom lakói Istent az Egyháromság alakjában imádták.

(folyt. köv.)